

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Cob/41/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312200987
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8312200987.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Mariany Muránskej, v právnej veci žalobcu: V. N. Y., U. G., ul. B. XXXX/X, XXX XX R., IČO: XXXXXXXX, zastúpený JUDr. Bernardom Medárom, advokátom advokátskej kancelárie v Humennom, ul. Dubová 4, proti žalovanému: Bytové družstvo Humenné, Laborecká 1896/58, 066 01 Humenné, IČO: 00223051, zastúpený JUDr. Tatianou Andrejcovou, advokátkou advokátskej kancelárie v Humennom, ul. Laborecká 1896/58, o neplatnosti rozhodnutia žalovaného, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 5C/189/2012-186 zo dňa 16.1.2014, jednomyseľne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania na účet jeho právnej zástupkyne vo výške 226,69 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu a zaviazal ho nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 448,19 eur. V dôvodoch tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podaným návrhom domáhal určenia, že rozhodnutie žalovaného, ktorým znížil svoje základné imanie zo sumy 23.118.000,- Sk na sumu 200.000,- Sk, ktoré boli zapísané do obchodného registra Okresného súdu Prešov, je neplatné. Ako dôvod

neplatnosti uviedol tú skutočnosť, že absentuje splnenie podmienky ustanovenia § 223 ods. 9 Obchodného zákonníka, podľa ktorej o znížení základného imania družstva môže byť rozhodnuté, len ak je to nevyhnutné na krytie straty družstva, ktorú nemožno kryť z iných zdrojov vlastného imania, a ďalší dôvod neplatnosti videl v skutočnosti, že o znížení základného imania družstva môže rozhodnúť výlučne len členská schôdza družstva, nie zhromaždenie delegátov. Žalobca v dôvodoch žaloby poukázal aj na to, že žalovaný v rozpore s kogentnými normami všeobecne záväzných právnych predpisov vykonal transformáciu Bytového družstva a z týchto dôvodov podal žalobca na Okresnom súde Humenné aj žalobu o určenie neplatnosti stanov bytového družstva, neplatnosti volebného poriadku Bytového družstva, ako aj žalobu o neplatnosť volieb predsedu a členov predstavenstva Bytového družstva.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého, žalobca sa podaným návrhom domáhal určenia neplatnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým tento znížil svoje základné imanie zo sumy 23.118.000,- Sk na sumu 200.000,- Sk. Toto rozhodnutie bližšie v žalobnom petite nešpecifikoval a neskôr pred súdom uviedol, že žalobný petit formuloval takto všeobecne zámerne, keďže podľa neho žalovaný takéto rozhodnutie ani neurobil a neskôr, keď žalovaný predložil súdu uznesenie zo zhromaždenia delegátov, konaného dňa 31.5.2001, uviedol, že takéto rozhodnutie

zhromaždenie delegátov neprijalo, keďže v predloženej listinnej dôkaznej súhrnnej sa neuvádza, že ide o rozhodnutie o znížení základného imania žalovaného a ak by súd mal za to, že táto listina predstavuje uznesenie zo zhromaždenia delegátov, tak toto neuznáva z dôvodu, že zhromaždenie delegátov nemohlo prijať takéto uznesenie a mohla ho prijať iba členská schôdza. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem, poukázal na to, že tento pre ňo vyplýva priamo zo zákona. Zdôraznil, že je členom družstva a keďže nemôže podať žiadnu žalobu na plnenie, môže podať len túto určovaciu žalobu. V prípade úspechu žaloby sa jeho postavenie výrazne zmení. Predmetom konania je totiž nárok o určenie neplatnosti rozhodnutia Bytového družstva o znížení základného imania, pričom návrh vychádza z toho, že ak podiel člena družstva bol zapísaný v Obchodnom registri a je zapísaný v Obchodnom registri na sumu 5.000,- Sk, čo v prepočte znamená asi 166 eur, tak pri počte členov družstva 4000 by základné imanie družstva malo predstavovať približne 22 miliónov Sk, čo však nie je pravdou, pretože došlo k zníženiu imania, čím bol žalobca poškodený ako člen družstva. Poškodenie spočíva v tom, že ak by prestal byť žalobca členom družstva, jeho nárok na členský vyrovnávací podiel by znamenal vypočítanie inej hodnoty, a v tom by bol poškodený. Neplatnosť rozhodnutia videl v tom, že ho prijalo zhromaždenie delegátov, ktoré na to nemalo oprávnenie, pretože oprávneným podľa transformačného zákona môže byť len členská schôdza. Po predložení listinných dôkazov zo strany žalovaného poukázal na to, že žalovaný predložil uznesenie zhromaždenia delegátov zo dňa 31.5.2001 na dôkaz toho, že bolo prijaté rozhodnutie z uvedeného dňa o znížení základného imania, avšak z tohto uznesenia táto okolnosť vôbec nevyplýva. Žalobca mal za to, že takéto rozhodnutie nikdy nebolo ani vydané, keďže rozhodnutie neobsahuje konkrétny výrok o znížení základného imania z určitej sumy na sumu oveľa nižšiu. Poukázal na to, že zápisnica zo zasadnutia zhromaždenia delegátov, ktorá obsahuje túto vetu, nie je rozhodnutím, ale iba zápisnicou.

Žalovaný zdôraznil, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na podaní takejto žaloby. Trval na tom, že rozhodnutím zo dňa 31.5.2001, a to uznesením, ktoré prijalo zhromaždenie delegátov, došlo k zníženiu zapísaného základného imania podľa § 239 ods. 4

písm. e) Obchodného zákonníka. V súvislosti s týmto rozhodnutím boli finančné prostriedky vo výške 23.157.000,- Sk preúčtované na iný účet žalovaného a ostali v majetku družstva. Toto rozhodnutie slúžilo na to, aby sa každý mesiac v súvislosti s prevodom bytov, nemenila výška zapisovaného základného imania. V súlade s tým bolo prijaté rozhodnutie na zasadnutí dňa 31.5.2001 pod bodom 7 a 8, ktoré schválilo zhromaždenie delegátov a v zmysle tohto uznesenia bolo základné imanie preúčtované z účtu XXX-X v prospech účtu XXX-XX. Obidva účty patria do vlastného imania družstva, takže týmto rozhodnutím nedošlo k zníženiu majetku družstva. Žalovaný poukázal tiež na to, že zhromaždenie delegátov ako najvyšší orgán družstva, plní pôsobnosť členskej schôdzy a rozhodlo o znížení zapísaného základného imania podľa § 239 ods. 4 písm. e) Obchodného zákonníka, nie o znížení základného imania podľa § 223 ods. 9 Obchodného zákonníka, ako to nepravdivo tvrdí vo svojom návrhu žalobca. Finančné prostriedky vo výške 23.153.000,- Sk boli preúčtované na iný účet žalovaného, avšak ostali v majetku družstva. Žalovaný uviedol, že hospodársky výsledok a jednotlivé položky účtovnej uzávierky družstva každoročne overuje nezávislý audítor a v audítorskej správe za overované obdobie v roku 2001, ktorú predložil ako dôkaz do spisu, je uvedené, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by naznačovali, že účtovné záznamy družstva neboli vo všetkých podstatných aspektoch v súlade s platnými zákonmi a zákonnými normami. Podľa žalovaného žalobca podal žalobu podobne, ako v predchádzajúcom konaní sp. zn. 21Cb/54/2001 len zo špekulatívnych dôvodov, keďže sa voči nemu vedie spor o vypratanie bytu. Z obsahu spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 21Cb/44/2011 súd zistil, že Okresný súd Humenné rozsudkom zo dňa 23.3.2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Cob/44/2012 zo dňa 18.6.2013, zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento domáhal určenia, že stanovby Bytového družstva Humenné vydané vo forme zmeny vykonanej na základe uznesenia členskej schôdzy o zmene stanov zo dňa 23.10.1992 s účinnosťou od 1.1.1993 a 30.4.1993 podľa zákona č. 42 z roku 1992 Zb. a § 765 zákona č. 513 z roku 1991, ako aj ďalšie stanovby z obdobia rokov 1995, 1998, volebný poriadok vydaný žalovaným od začiatku, sú neplatné. V dôvodoch rozhodnutia odvolací súd poukázal na to, že Bytové družstvo splnilo všetky podmienky stanovené zákonom č. 42/1992 Zb., ako aj Obchodného zákonníka na platnú transformáciu družstva na družstvo založené podľa Obchodného zákonníka, pričom registrový súd toto splnenie podmienok kontroloval, a len v prípade splnenia týchto bol oprávnený zapísať schválenie zmeny stanov do registra. Rozhodnutie registrového súdu nebolo napadnuté opravným prostriedkom a neurobil tak ani samotný žalobca. Ďalej bolo uvedené aj to, že ak sa žalobca v konaní domáhal vyslovenia neplatnosti jednotlivých uznesení o

zmene stanov, tak tieto mohli byť napadnuté ktorýmkoľvek členom družstva za podmienok uvedených v § 242 Obchodného zákonníka, a ak toto právo nevyužil, potom niet naliehavého právneho záujmu na podanie určovacej žaloby podľa § 80 písm. c) O.s.p.. Žalobca v konaní nepoprel skutočnosť, že ako člen Bytového družstva, nevyužil ani jedno zo svojich oprávnení podať námietku voči príslušnému uzneseniu do jedného mesiaca odo dňa konania schôdze a následne podať návrh v zákonom stanovenej lehote na súd a toto konanie zdôvodnil tým, že dlhodobo nesúhlasí s činnosťou žalovaného a so správaním jednotlivých členov Bytového družstva. Poukázal na to, že sám bol členom predstavenstva Bytového družstva a po skúsenostiach so zasadnutiami, či už na schôdzach, zhromaždeniach delegátov, s ktorých konaním zásadne nesúhlasil, sa prestal zúčastňovať zasadnutia predstavenstva, alebo svoju účasť výrazne obmedzil. Keďže nedôveruje predsedníčke Bytového družstva, následne sa neoboznamoval ani s rôznymi rozhodnutiami, ktoré podľa neho Bytové družstvo prijímalo účelovo. V dôvodoch rozhodnutia ďalej súd prvého stupňa uviedol, že za súčasného platného stavu plnil u žalovaného pôsobnosť členskej schôdze

zhromaždenie delegátov ako najvyšší orgán družstva v zmysle § 239 ods. 7 Obchodného zákonníka a článku 44 stanov Bytového družstva s tým, že toto rozhodlo o znížení zapisovaného základného imania podľa § 239 ods. 4 písm. e) Obchodného zákonníka, a nie o znížení základného imania podľa § 239 ods. 9 Obchodného zákonníka. Táto zmena bola podložená na zápis do obchodného registra a Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. Dr266/P zo dňa 15.8.2001 vymazal zapisované základné imanie vo výške 23.157.000,- Sk a zapísal zapisované základné imanie na 200.000,- Sk, a to na základe zmeny stanov družstva schválenej zhromaždením delegátov dňa 31.5.2001. To, že takéto zhromaždenie delegátov sa konalo v uvedený deň, dokumentuje zápisnica zo zasadnutia zhromaždenia delegátov a následne aj prijaté uznesenie. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že podľa § 80 písm. c) O.s.p. môže podať ktokoľvek určovaciu žalobu, avšak jej základným predpokladom je preukázanie naliehavého právneho záujmu. Tento naliehavý právny záujem nemôže mať ten subjekt, ktorý zmeškal zákonom stanovenú prekluzívnu lehotu na podanie žaloby, ktorej obsahom bol v podstate ten istý právny vzťah, alebo právo, a to podľa § 242 Obchodného zákonníka. Podľa tohto ustanovenia, súd vysloví na návrh člena neplatnosť uznesenia členskej schôdze, pokiaľ uznesenie je v rozpore s právnymi predpismi, alebo stanovami družstva. Takáto žaloba napadá uznesenie konkrétneho obsahu, teda obsahuje konkrétne práva a povinnosti, s ktorými žalobca nie je spokojný. Nie je možné dôvodne napadnúť len vyhlásenie samotného uznesenia, ktoré by bolo bezobsažné. Žalobou podľa § 242 Obchodného zákonníka sa teda v konečnom dôsledku napáda platnosť toho právneho úkonu, o ktorom bolo týmto uznesením rozhodované. Predmetom žaloby o určenie neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov, ktoré plnilo funkciu členskej schôdze, bolo rozhodnutie, ktoré bližšie žalobca nešpecifikoval ako uznesenie o znížení základného imania žalovaného. Súd prihliadajúc na vyššie citované právne ustanovenia dospel k záveru, že člen družstva, ktorým žalobca nepochybne ku dňu rozhodovania súdu je, mal právo podať žalobu podľa § 242 Obchodného zákonníka. Ak toto právo nevyužil, nemá naliehavý právny záujem na podanie určovacej žaloby podľa § 80 písm. c) O.s.p., ktorej predmetom by mal byť ten istý nárok. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Zdôraznil, že predmetom žaloby bola neplatnosť konkrétneho rozhodnutia o znížení základného imania a tu v tejto súvislosti dospel k záveru, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na takomto určení.

O trovách konania súd rozhodol podľa §142 ods. 1 O.s.p. a tieto pozostávali z trov právneho zastúpenia vo výške 448,19 eur, pričom tieto vypočítal podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol tento zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal predovšetkým nevykonanie navrhnutých dôkazov, ktoré by nasvedčovali o tom, že transformácia Bytového družstva Humenné nebola vykonaná v súlade so zákonom číslo 42/1992 Zb. a ustanovení § 765 Obchodného zákonníka. Zdôraznil, že na rozhodnutie, ktoré napadol, bola oprávnená členská schôdza, a nie zhromaždenie delegátov, žalovaný nepreukázal, že zhromaždenie delegátov plní pôsobnosť členskej schôdze družstva. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že zhromaždenie delegátov na zasadnutí dňa 31.5.2001 schválilo uznesenie pod bodom 7, 8, v zmysle ktorých bolo základné imanie vo výške 23.157.000,- Sk preúčtované z účtu XXX-X. v prospech účtu XXX-XX - ostatné kapitálové fondy - členský podiel -, tak to vôbec neznamená, že došlo k schváleniu zníženia základného imania družstva, nakoľko v uznesení predloženom v prílohe vyjadrenia žalovaného z 15.10.2012 sa o znížení základného imania nič nehovorí. V zápisnici zo zhromaždenia

delegátov z 31.5.2001 je uvedené, že uznesenie tvorí prílohu prvotnej zápisnice, avšak v uvedenom uznesení sa o znížení základného imania nič nehovorí, iba o preúčtovaní z jedného účtu na iný účet, čo nemôže znamenať schválenie zníženia základného imania. Uznesenie zhromaždenia delegátov žalovaného o schválení zníženia základného imania nebolo predložené a uznesenie zhromaždenia delegátov zo dňa 31.5.2001 neobsahuje schválenie zníženia základného imania Bytového družstva Humenné. Uznesenie registrového súdu, ktoré sa nachádza na č. I. 111 súdneho spisu, je pre rozhodnutie veci irelevantné, nakoľko toto uznesenie mohlo byť vykonané a prijaté registrovým súdom len a výlučne na základe rozhodnutia žalovaného o schválení zníženia základného imania a žalované družstvo takéto rozhodnutie o znížení základného imania doteraz nepredložilo. Z tohoto dôvodu, že takéto uznesenie registrového súdu existuje, žalobca sa domáha určenia neplatnosti zníženia základného imania žalovaného. Z uvedených dôvodov nie je možné aplikovať ustanovenie § 242 Obchodného zákonníka, nakoľko uznesením zhromaždenia delegátov z 31.5.2001 nebolo schválené zníženie základného imania žalovaného. Iné uznesenie zhromaždenia delegátov, ktorým by bolo schválené zníženie základného imania, žalovaná strana nepredložila. Nepravdivé je aj tvrdenie žalovaného, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a to z dôvodu, že žalobcovi nesvedčí žaloba na plnenie, ale iba výlučne žaloba na určenie, ktorou žalobca odstraňuje neistotu vo svojom právnom postavení a nemá inú formu ochrany svojho práva. Nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že je rozdiel medzi znížením zapisovaného základného imania a znížením základného imania.

Žalovaný navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa.

Odvolačný súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec, v medziach ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie je dôvodné.

Na odvolacom pojednávaní žalobca potvrdil, že v skutočnosti napáda to rozhodnutie žalovaného, ktorým tento tvrdí, že takéto rozhodnutie bolo prijaté 31.5.2001, to znamená, v uvedený deň žalovaný znížil základné imanie, avšak podľa žalobcu takéto rozhodnutie žalovaný neprijal. Žalobca sa oboznámil so zápisnicou zo zhromaždenia delegátov z uvedeného dňa a tiež s uznesením prijatým na tomto zhromaždení, avšak v tomto uznesení niet rozhodnutia o schválení zníženia základného imania zo sumy 23.157.000,- Sk na sumu 200.000,- Sk. V uvedenom uznesení je len uvedené preúčtovanie sumy 23.157.000,- Sk z účtu XXX-X v prospech účtu XXX.XX.

Z uvedeného tvrdenia žalobcu je teda nepochybné, že napáda uznesenie zhromaždenia delegátov žalovaného Bytového družstva, ktoré sa konalo 31.5.2001 a ktoré podľa programu a bodu 13 prerokovalo aj návrh na zníženie zapisovaného základného imania. Zo zápisnice, a to z bodu 13 nepochybne vyplýva, že tento návrh zhromaždenie delegátov jednohlasne schválilo. Je pravdou, že rozhodnutie zhromaždenia delegátov žalovaného bytového družstva o znížení zapisovaného základného imania sa nenachádza v uznesení zo zhromaždenia delegátov Bytového družstva Humenné, konaného dňa 31.5.2001 (viď č. I. 124), avšak táto formálna chyba neznamená, že zhromaždenie delegátov dňa 31.5.2001 prijalo rozhodnutie, ktorým sa znížilo zapisované základné imanie zo sumy 23.157.000,- Sk na sumu 200.000,- Sk. Z uvedeného teda vyplýva, že ak žalobca nesúhlasil s týmto rozhodnutím zhromaždenia delegátov, mal ho v zmysle § 242 Obchodného zákonníka napadnúť a žiadať, aby súd vyslovil neplatnosť uznesenia zhromaždenia delegátov, ak toto považoval za uznesenie prijaté v

rozpore s právnymi predpismi, alebo stanovami družstva. Žalobca však takto neurobil a preto jeho návrh na určenie neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov Bytového družstva Humenné zo dňa 31.5.2001 je nedôvodné. Ak žalobca nepodal žalobu v zmysle § 242 Obchodného zákonníka, potom nemôže tento nedostatok nahradiť určovacou žalobou podľa § 80 písm. c) O.s.p..

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, a to jednak vo veci samej, ako aj vo výroku o náhrade trov konania.

Odvolací súd priznal podľa § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 žalovanému aj náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia, a to za vyjadrenie na odvolanie zo dňa 6.5.2014 odmena 61,84 eur a za účasť na pojednávaní 14.5.2015 odmena vo výške 64,564 eur, k tomu 2x režijný paušál - raz 8,04 eur a raz 8,39 eur a náhrada za stratu času 6 polhodín po 13,98 eur, spolu náhrada vo výške 226,69 eur. Trovy právneho zastúpenia boli vypočítané podľa vyhlášky číslo 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.